

A FIUMEI KŐOLAJFINOMÍTÓGYÁR RT. ÉS A PHOTOGEN FORGALMI RT. TÖRTÉNETE (1882-1920)

PELLES Márton

Vezetés és szervezés mesterképzés

Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar

A szerző kutatási területei, témái: Fiume város kereskedelem- és ipartörténete, valamint a magyar kereskedelmi tengerészet története 1867–1914 között

A szerző publikus e-mail címe: pellesmarton@gmail.com

Fiume kikötője 1868–1920 között Magyarország része volt. Az állami kikötőépítés időszakában itt alapított 1882-ben a bécsi Rothschild bankház, a Magyar Általános Hitelbank és helyi gazdasági szakemberek (pl. Ossoinack Lajos) közösen egy kőolajfinomítót és építtetett egy hozzá tartozó kőolajkikötőt. A gyártáshoz szükséges nyersanyagot kezdetben Oroszországból, a Rothschild és Nobel családok batumi olajmezőiről szállították a Photogen Forgalmi Rt. SS Etelka tankerhajóján, majd 1902-től az oroszországi sztrájkok és háborúk miatt a galíciai nyersanyag-feldolgozásra állt át az üzem. Az első világháború után a gyárépület Olaszországhoz került és az alakuló AGIP vállalat része lett, ma a horvát INA használja az üzemet. Előadásomban és tanulmányomban a szakirodalom és statisztikai kiadványok felhasználása mellett, a Rijekai Állami Levéltárban (Državni Arhiv u Rijeci) és a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltárában végzett kutatásaim eredményeire támaszkodom. Bemutatom és elemzem ezen vállalatok dualizmus korabeli működését (termelését, kereskedelmi forgalmát) és üzleti eredményeit. Külön kiemelt célom, hogy feltárjam a fiumei iparbárónak Ossoinack Lajosnak a vállalat életében betöltött szerepét. Munkámtól azt várom, hogy általa betekintést engedhetek egy világhírű magyar vállalat működésének történetébe, amely a maga korában Európában, de még a Távol-Keleten is mintaként szolgált.

Kulcsszavak: Kőolajfinomító, Fiume, Kereskedelem, Hajózás, Gazdaságtörténet